YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kahdeksas jaosto)

27 päivänä marraskuuta 2009 *

Asiassa C-278/09,

jossa on kyse EY 68 ja EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka tribunal de grande instance de Paris (Ranska) on esittänyt 6.7.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.7.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Olivier Martinez ja

Robert Martinez

vastaan

MGN Ltd,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Toader (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. Kūris ja L. Bay Larsen,

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1) 2 artiklan ja 5 artiklan 3 alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajina ovat Olivier Martinez ja Robert Martinez, joiden asuinpaikka on Ranskassa, ja jossa vastaajana on Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut yhtiö MGN Ltd (jäljempänä MGN) ja joka koskee toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämistä sellaisen vahingonkorvauskanteen tutkimiseksi, jonka kantajat ovat nostaneet tätä yhtiötä vastaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 EY 61 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi asteittain neuvosto toteuttaa:

– –

c) [EY] 65 artiklan mukaiset oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa koskevat toimenpiteet;

– –”

4 Asetuksen N:o 44/2001 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kanne henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimissa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.

2. Henkilöön, joka ei ole sen jäsenvaltion kansalainen, missä hänen kotipaikkansa on, sovelletaan samoja tuomioistuimen toimivaltaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä kuin tuon valtion omiin kansalaisiin.”

5 Asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa:

– –

3) sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua;

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

6 Olivier Martinez ja Robert Martinez nostivat 28.8.2008 kanteen MGN:ää vastaan tribunal de grande instance de Paris'ssa, jossa he vaativat, että MGN velvoitetaan maksamaan heille vahingonkorvausta. He väittivät kanteessaan, että heidän yksityisyytensä suojaa oli loukattu tämän yhtiön ylläpitämältä sivulta käsin internetiin laitettujen tekstien ja kuvien vuoksi.

7 MGN teki kyseisen tuomioistuimen toimivallan puuttumista koskevan väitteen vedoten asetuksen N:o 44/2001 2 artiklaan ja 5 artiklan 3 alakohtaan. Tämän yhtiön mukaan silloin, kun vahinkotapahtumana on lehdistön julkaisu, vahingon on katsottava syntyvän kaikilla paikkakunnilla, joilla julkaisua levitetään. Tästä seuraa, että silloin, kun julkaisualustana on internet, joka teknisten ominaispiirteidensä vuoksi on maailmanlaajuisesti saatavilla ja jota voidaan käyttää kaikissa jäsenvaltioissa, pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen vahingon ei voida katsoa sattuneen ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa, ellei tähän alueeseen ole riittävää, olennaista ja merkityksellistä liittymää. MGN:n mukaan mitään liittymää riidanalaisen verkkoon laittamisen ja Ranskan alueella väitetysti aiheutuneen vahingon välillä ei ole.

8 Pääasian kantajien mukaan liittymä Ranskan alueeseen on seurausta siitä seikasta, että Olivier Martinez on ranskalainen, sekä siitä, että riidanalaiset tapahtumat sijoittuvat Ranskaan, ne kiinnostavat välttämättä ranskalaista yleisöä ja niillä voi olla vaikutuksia tällä alueella. He katsovat myös, että vaikka kanteessa tarkoitettu kirjoitus, jota on levitetty internetissä, on laadittu englanniksi, ranskalainen yleisö ymmärtää sen vaivatta.

9 Koska vastaus toimivaltaista kansallista tuomioistuinta koskevaan kysymykseen, jonka selvittäminen on tarpeen tribunal de grande instance de Paris'n käsiteltävänä olevan asian tutkimiseksi, ei ilmene selvästi asetuksen N:o 44/2001 2 artiklan ja 5 artiklan 3

alakohdan sanamuodosta, tribunal de grande instance de Paris päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – asetuksen – – N:o 44/2001 2 artiklaa ja 5 artiklan 3 alakohtaa tulkittava siten, että niissä annetaan jäsenvaltion tuomioistuimelle toimivalta ratkaista kanne, joka perustuu henkilön yksityisyyden suojan mahdolliseen loukkaamiseen siten, että tietoja ja/tai valokuvia on laitettu verkkoon internetsivulle, jota ylläpitää toisessa jäsenvaltiossa yhtiö, jonka kotipaikka on tässä toisessa jäsenvaltiossa tai jossakin muussa jäsenvaltiossa, joka on joka tapauksessa eri kuin ensiksi mainittu jäsenvaltio,

– joko ainoastaan sillä edellytyksellä, että tällä internetsivulla voi vierailla ensiksi mainitusta jäsenvaltiosta käsin

– tai ainoastaan silloin, kun vahinkotapahtuman ja ensiksi mainitun jäsenvaltion alueen välillä on riittävä, olennainen ja merkityksellinen liittymä ja kun tämä liittymä tässä tapauksessa perustuu

  – sellaiseen merkittävään määrään vierailuja riidanalaisella sivulla ensiksi mainitusta jäsenvaltiosta käsin, joka arvioidaan vierailujen absoluuttisen määrän tai tämän sivun kokonaisvierailumäärään suhteutetun osuuden perusteella

  – sen henkilön – tai yleisemmin kyseessä olevien henkilöiden – asuinpaikkaan tai kansalaisuuteen, joka katsoo yksityisyyttään loukatun

– kieleen, jota riidanalaisten tietojen levittämisessä on käytetty, tai muihin seikkoihin, jotka voivat osoittaa, että sivua ylläpitävä taho on tarkoittanut sen erityisesti ensiksi mainitun jäsenvaltion yleisölle

– paikkakuntaan, jonne kuvaillut tapahtumat sijoittuvat, ja/tai paikkakuntaan, jossa verkkoon mahdollisesti laitetut valokuvat on otettu

– muihin mahdollisiin edellytyksiin?”

Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

10 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että jos yhteisöjen tuomioistuin ei selvästi ole toimivaltainen ratkaisemaan kannetta tai jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, yhteisöjen tuomioistuin voi jatkamatta asian käsittelyä ratkaista asian perustellulla määräyksellä julkisasiamiestä kuultuaan.

11 On huomattava, että tribunal de grande instance de Paris’n ennakkoratkaisupyyntö on esitetty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla. Koska tämä perustamissopimus ei ole voimassa, on todettava, että yhteisön oikeuden nykytilassa on katsottava, että kysymys on esitetty EY 68 ja EY 234 artiklan nojalla.

12 EY 68 artiklan 1 kohdasta kuitenkin ilmenee, että EY:n perustamissopimuksen IV osastoon sovelletaan EY 234 artiklaa, jos Euroopan yhteisön toimielinten tähän osastoon perustuvien säädösten tulkintaan liittyvä kysymys tulee esille sellaisen kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta.

13 Tässä asiassa ennakkoratkaisupyyntö koskee asetusta N:o 44/2001, joka on annettu perustamissopimuksen kolmannen osan IV osastoon sisältyvän EY 61 artiklan c alakohdan nojalla. Näissä olosuhteissa vain sellainen kansallinen tuomioistuin, jonka ratkaisuihin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, voi pyytää yhteisöjen tuomioistuinta ratkaisemaan tämän asetuksen tulkintaa koskevan kysymyksen.

14 Esillä olevassa asiassa on selvää, että tribunal de grande instance de Paris'n pääasian yhteydessä tekemiin tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin päätöksiin voidaan kansallisen lainsäädännön mukaan hakea muutosta.

15 Koska EY 68 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun edellytyksen mukainen kansallinen tuomioistuin ei ole saattanut asiaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, sillä ei ole toimivaltaa lausua asetuksen N:o 44/2001 tulkinnasta.

16 Tästä seuraa, että on sovellettava yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohtaa ja todettava, että yhteisöjen tuomioistuin ei selvästi ole toimivaltainen vastaamaan tribunal de grande instance de Paris'n esittämään kysymykseen.

Oikeudenkäyntikulut

17 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen vastaamaan tribunal de grande instance de Paris'n asiassa C-278/09 esittämään kysymykseen.

Allekirjoitukset